Пролетарей йыгу мәлата, йәкӀьн!

РӀЙА ТӀӘЗӘ

ОРГАНА КМ ПК ЭРМӘНИСТАНЕ
„ӀӘЗИ ТӀӘЗИ" ОРГАНӀ ХӀЧ ЧӀЬЗҮНӀР
„РӀЙА ТӀӘЗА" ОРГАН ЦК КП АРМЕНИИ

№ 3 (919) | Пенщшэм, 9 йанвәре сала 1958 | Цимәт 20 капек

Жь дәстпебуна саледа дәсгчеханада хәбата ритӀмик бьднә бехофкьрьне

ТӀэмаиийа щымаэ'та советне бь ӀӘрфийэн у дәстаннед хәбатейэ ӀӘзыма бәр бь сала тӀәзә, сала ӀӘ бь бу.

Сала 1957 сайа ӀӘдандьна ӀӘраред ӀӘр'ьнта ПКӀТС XX мәрвед сонеьне гӀништийэ ачьхед тӀәзә дь шӀ-ьне пешдабрьна экономика сосиэ-ӀӘстие, дьна бьднӀәкьрьна дәрә-ьа хәошжийна щымаэ'тедә.

Бь ӀӘзара дәстчеханед ӀӘзг'эне ӀӘ, ед кӀо бона ӀӘкьрмэта э'йда 40-ӀӘ йилийа Октябрьа Мазин к'ьтьбуна ӀӘвна лаще, жь мӀәда зутьр планед ӀӘжэйэ сала 1957 ӀӘдандьн. Нава ӀӘан дәстчехананьн бса жи ӀӘлӀӘк ӀӘстчеханед республика мӀә, ед кӀо ь плане бәр ӀӘлӀӘк продукция дзнӀә ӀӘлет.

Бь дәстаннед мәэьна завода ӀӘсеванейа наве Киров, фабрика ӀӘсеванейа мебеле у ӀӘлӀӘк дәстчеха-ӀӘд майин планед хжэйэ сала 1957 ӀӘдандьн.

ӀӘлӀӘк фабрика, завода, комбина-ӀӘна, артела планед бьнӀәкьрьна ӀӘрманийийа хәбате у ньхәкьрьна ӀӘсоциалистийа продукциэе зедэ ӀӘ-ӀӘандьн у мер'а т'эвайи т'ьдарәже ӀӘзыв дитьн, жәки сала т'әзәда ӀӘзма ӀӘь рожа пешьн дәстчекри бе шӀәр-ӀӘ ьзәбун бьхобтьн у планед хжэйэ ӀӘрманийийе бәрдиньн.

Комбината Кировканейэ к'ьмиае ӀӘна ь бь наве Ал. Мясникийен ӀӘзма ӀӘь рожа сала 1958 пешьн дәстче-ӀӘри плана хжэйэ роже зедэ дәрә-ӀӘ ьнийэ. Вера-бапер'э тоти карбидийне ӀӘ комбинате пешданнед хжэ рьна ӀӘь-ьандьн. Wана нава вани чаид ро-ӀӘед дрбазбуйида жь плане бәр бь ӀӘна тонна карбид бәрдәнэ. Пешда-ӀӘнед хжэ рьна ӀӘдандьна бса жи ӀӘ-ӀӘолжийна зазәда машинчекарьне-ӀӘ бәр Кировкане, к'ижане 3 йанвәре ӀӘь пешд салофа плана хжэйэ роже ӀӘзда ӀӘдандьн.

Бона дәстчехана планед дараннийа ӀӘ салӀәжэте карьбьн бь сәрфийа-ӀӘн бьдандьн, лаьмэ ӀӘжана на кӀ-ӀӘ ьзәм техника тӀәзә бьднӀә рьк'ьнь-ӀӘрьне, мет'одед технологийа пеш-ӀӘ бьднӀә хобате у ед майин, ед бса жи ь'сайи лаьмэ ӀӘжана тӀәшкилкьрьна ӀӘ-ӀӘ хобате дайиьн сәр дәрәжәйэ бьднӀә-ӀӘ бь шӀәрпәзбуйи бьхобтьн, бь жи ӀӘта-ӀӘ саби, жәки ӀӘр сәйтәт, ӀӘр роже-ӀӘ ӀӘзаре к'ьрдарбэ, жәки плана дара-ӀӘннийэ ӀӘр мәйже у ӀӘр семайне ӀӘь'дада бе ӀӘдандьне. Бь ньаики ӀӘжана тоти хобата жжэйэ рьна-ӀӘ бьднӀә бехофкьрьне. Ластийа эне ӀӘбе бь шӀәр'ьнийа дәстчехана пешва натнийэ ибатькьрьна.

Ле ӀӘ'мэу дәстчехана республика ӀӘзмна, жжи исал ӀӘма жь рожа пешьнда пешданнед хжэ дь-ӀӘодийна, рит'мик дьхобьтьн? Ньлбэт ӀӘа. Ажа ӀӘм ньдьн заода ӀӘеванейэ ӀӘь компресора. Колектива заводе ӀӘна дараннийа сала 1957 ӀӘәзда-ӀӘндандьн у дәжса ӀӘ йоке, жжи дирекция заводе у т'эшкилӀәта партиае жь дәстебуна сале ӀӘ'эму мәшала бьднӀә-ӀӘ хобате бона кемасие сала пар-ӀӘнеӀә мәжьандьне у исал бь ачьхи-ӀӘ планед дараннийе бәрдийьн, ь'этаи-ӀӘ рожа иро жи тӀә тьштәки тӀәзә ӀӘь-ьрьне, бь темпед кәви дьхобьтьн, дама жи плана роже нае ӀӘдандьне. Хенжь ме инженере заводейи сәр-ьнв. Сәдойан ӀӘн недә сәр башбуна продукция, рье ме бәжда жи шарна продукция бекер те бәрдане. Иане жи эм ньдьн комбината Араратейэ т'семент-шифера. Вьра жи кемасие сала пар нсал теӀә мәжьандьне. Колектива комбинате нава чаид роже сала т'әзә ӀӘь-ьрьне, бь т'семент у ӀӘлӀӘк шифер кем т'әслим дәжлэте кьрийэ.

ШӀәр'ӀӘандьна дәстчехана республикаейи пеш дьхобьтьн, жәки к'ьдаре ӀӘр хобатчик, ӀӘр бригадэйэ, ӀӘр т'сехэк пешданнед хжэйэ роже рьна ӀӘдандьна, жедре плана салӀәжэте бь ачьхи те ӀӘдандьне. Ле ӀӘ-ӀӘандьна пешданнийа жи ӀӘредийэ рьна т'эшкилкьрьна хобатева, раст хобатандьна резерве ньндӀәр'ьна, бь-ӀӘрасиэйи хобатандьна техникаева, ӀӘрфәкарна ӀӘлӀӘ сосиалистиева, рьк'ьнькьрьна шӀәр'ӀӘандьна пешва.

Эва ида ӀӘәвтекс зедәтӀәрә кӀ эм дәрбази сала 1958 буаэ, сала маӀ-ньбункьэ т'әзә. Гәшкилотед дәстчехананйа партиае, профтьӀәфае, сәр'ӀӘ-ӀӘед мәдьрийне готи ньна ньнава ӀӘна бесофкьрьне хобата дәстчехан-ӀӘейи ритӀмик у бирнэйи, жәки бона бь респити ӀӘдандьна ӀӘна салӀә-жохте лаьмэ плана ӀӘр рожеэ-ӀӘ рожеда ӀӘ ӀӘдандьне. Эвана готи ӀӘна ӀӘәмәтӀәрә хобата'ӀӘр бона мобилизасие-ӀӘ ньна бона дәстаннед хобатейэ т'әзәва бәр бь ӀӘр'ьнта ПК Эрмэ-ӀӘнистане XIX у бьжартьнӀә Совета ТӀэwрәбльнд ТӀРСС бы.

ЖЬ АЙЕ КОМИТЕА МӘРӀӘЗИЕЙӘ ПАРТИА КОМУНИСТИЕЙӘ ТӀЬФАӀӘ СОВЕТИЕ У СОВЕТА МИНИСТРЕД ТӀЬФАӀӘ РСС

Комитеа МәрӀәзиейэ Партиа Комунистийэ ТӀьфаӀә Советие, Сәдьртийа Совета ТӀэwрәбльнд ТӀРСС у Совета Министред ТӀРСС бь дьлэшайа к'ур э'лами хобатк'ард ТӀьфаӀә Советие дьлэт дәрә-ӀӘ ве йокеда, жәки 7 йанвәре ӀӘь бухарестие пай нахжийна ӀӘ-ӀӘ дерэ у гьрэнр'ь wофат бу Сәдрие Сәдьртийа Совета ТӀэwрәбльнд ТӀРСС Мазьи йа Республика Руминиаейэ Руминиаейэ ӀӘмаэ ТӀьфаӀә Советийэ амы ӀӘь'мэме ТӀьфаӀә Советийэ амы ӀӘь'мэме Петру Гроза.

КОМИТЕА МӘРӀӘЗИЕЙӘ ПАРТИА КОМУНИСТИЕЙӘ ТӀЬФАӀӘ СОВЕТИЕ — СӘДЬРТИЙА СОВЕТА МИНИСТРЕД ТӀЬФАӀӘ РСС

Жь э'мьрньвисаред Сәдьртийа Совета ТӀэwрәбльнд ТӀРСС дәрнәда округед бьжартьнед ед Совета ТӀэwрәбльнд ТӀРСС

* *

Совета ТӀьфаче

Сәр ӀӘ'ниме мьала Конституция ТӀРСС 34 у мьалед «ФануӀәма бьжартьнед Совета ТӀэwрәбльнд ТӀРСС» 24 у 26, Сәдьртийа Совета ТӀэwрәбльнд ТӀРСС фьрькьр тӀәшкилкьн 731 округед бьжартьне ед бьжартьнед Совета ТӀьфаӀә Совета ТӀэwрәбльнд ТӀРСС, ве рәдәмда:

РСС ЭРМӘНИЕДА

717. Округа Еревانейэ бьжартьне (мәрӀәз-бажаре Ереване). Нә-ӀӘнед бажаре Ереванейэ Лениие, Сталиние у Кировие.

718. Округа Котайк'ейэ бьжартьне (мәрӀәз-авана К'анак'ер'е). Нә'ӀӘд Котайк'е, Ахтае, Аштараке у ӀӘнед бажаре Ереванейэ СпандарӀәне у наве 26 Комисара.

719. Округа Кировканейэ бьжартьне (мәрӀәз-бажаре Кировкане). Бажаре Кировкане у нә'ӀӘед Кировканде, Алавердие, Степ'анавае, Калининде, Ищевине, Шамшадине у Нойемберйане.

720. Округа Ленинаканейэ бьжартьне (мәрӀәз-бажаре Ленинакане). Бажаре Ленинакане у нә'ӀӘед Ахурйане, Арт'ике, Аг'ине, Амасиае, Г'укасйане, Г'алине, Апаране у Спитаке.

721. Округа Эщмиадзинейэ бьжартьне (мәрӀәз-бажаре Эщмиадзине). Нә'ӀӘед Эщмиадзине, ШӀәмйане, Арташате, Ведие у Ньктемберйане.

722. Округа Севанейэ бьжартьне (мьрӀәз-авана Севане). Нә'ӀӘед Севане, Нор Байазете, Мартуние, Басарг'ечаре, Азизбекове, Ер'ег'надзоре, Qап'ане, Горисе, Сисиане, Мег'рье у Красноселске.

Совета Мьлэта

Сәр ӀӘ'ниме мьала Конституция ТӀРСС 35 у «ФануӀәма бьжартьнед Совета ТӀэwрәбльнд ТӀРСС» 25 у 26 Сәдьртийа Совета ТӀэwрәбльнд ТӀРСС фьрькьр тӀәшкилкьн 633 округед бьжартьне ед бьжартьнед Совета Мьлэтийа Совета ТӀэwрәбльнд ТӀРСС, ве рәдәмда:

РСС ЭРМӘНИЕДА

301. Округа Еревانейэ Лениние-йа бьжартьне (мәрӀәз-бажаре Ереване, Совета нә'ӀӘйа Лениие). Нә'ӀӘйа Лениие-йа бажаре Ереване.

302. Округа Еревانейэ Сталини-йа бьжартьне (мәрӀәз-бажаре Ереване, Совета нә'ӀӘйа Сталини). Нә'ӀӘйа Сталини-йа бажаре Ереване.

303. Округа Еревانейэ Спандар-ӀӘанейэ бьжартьне (мәрӀәз-бажаре Ереване, Совета нә'ӀӘйа Спандар-ӀӘане). Нә'ӀӘйа СпандарӀәанейэ бажаре Ереване.

304. Округа Еревانейэ Кировийэ бьжартьне (мәрӀәз-бажаре Ереване, Совета нә'ӀӘйа Кировие). Нә'ӀӘйа Кировийэ бажаре Ереване.

305. Округа Еревانейэ наве 26 Комисарайэ бьжартьне (мәрӀәз-бажаре Ереване, Совета нә'ӀӘйа наве 26 Комисара). Нә'ӀӘйа наве 26 Комисарайэ бажаре Ереване.

306. Округа Аштаракейэ бьжарт-ьне (мәрӀәз-гӀәде Аштараке). Нә'ӀӘед Апаране у Аштараке.

307. Округа Алавердийэ бьжарт-ьне (мәрӀәз-гӀәде Алавердие). Нә'ӀӘед Алавердие у Нойемберйане.

308. Округа Амасиаейэ бьжарт-ьне (мәрӀәз-гӀәде Амасиае). Нә'ӀӘйа Амасиае у Г'укасйане.

309. Округа Ленинаканейэ бьжарт-ьне (мәрӀәз-бажаре Ленинакане, Совета бажаре Ленинакане). Бажаре Ленинакане, хенжь територия кӀ дьк'эвэ нава округа Ахурйанейэ бьжартьне.

310. Округа Ахурйанейэ бьжарт-ьне (мәрӀәз-бажаре Ленинакане). Бажаре Ленинакане бь синоре ньнава-жь шаре Кармир Банаки алие сайранбгар'а бажера шәнубер'э, бь соқада Пушкин ньтани рйа ӀӘ'ьсйа Арт'ике, бса жи ӀӘ'ара бажера шәнубе у нә'ӀӘйа Ахурйанейэ гӀәнда дьк'эвэн нава ме.

311. Округа Кировканейэ бажера бьжартьне (мәрӀәз-бажаре Кировкане). Бажаре Кировкане.

312 Округа Кировканейэ гӀәнзи-йа бьжартьне (мәрӀәз-бажаре Кировкане). Нә'ӀӘед Кировкане у Спитаке.

313. Округа Красноселскейэ бь-жартьне (мәрӀәз-гӀәнде Красноселске). Нә'ӀӘед Красноселске у Ищевине (бажаре Дилиджане у Советед гӀәнде Іаҳьҳчие, ГӀәйарчие, Гоше, Куйбишеве у ӀӘладе).

314. Округа Ахтаейэ бьжартьне (мәрӀәз-авана Ахтае). Нә'ӀӘед Ахтае у Котайк'е.

315. Округа Нор Байазетейэ бь-жартьне (мәрӀәз-бажаре Нор Ба-зете). Нә'ӀӘед Нор Байазете у Севане.

316. Округа Мартуниейэ бьжарт-ьне (мәрӀәз-гӀәде Мартуние). Нә'ӀӘед Басарг'ечаре у Мартуние.

317. Округа Арташатейэ бьжарт-ьне (мәрӀәз-авана Арташате). Нә-ӀӘед Арташате у Ведие.

318. Округа Ер'ег'надзорейэ бь-жартьне (мәрӀәз-гӀәде Ер'ег'надзо-ре). Нә'ӀӘед Ер'ег'надзоре у Азизбекове.

319. Округа Степ'анаванейэ бь-жартьне (мәрӀәз-бажаре Степ'ана-ване). Нә'ӀӘед Степ'анаване у Кли-ниие.

320. Округа Арт'икейэ бьжартьне (мәрӀәз-бажаре Арт'ике). Нә'ӀӘед Арт'ике у Аг'ине.

321. Округед Ищевانейэ бьжартьне (мәрӀәз-авана Ищеване). Нә-ӀӘйа Ищеване (хенжь Советед гӀән-дайэ кӀ дьк'эвэ нава т'эшкилА округа бьжартьнейэ бажаре Дилиджане у Красноселске) у нә'ӀӘйа Шамшадине.

322. Округа Шаһумйанейэ бьжарт-ьне (мәрӀәз авана наве Шаһумйан). Нә'ӀӘед Шаһумйане у Эщмиадзине.

323. Округа Іьктемберйанейэ бь-жартьне (мәрӀәз-бажаре Іьктембер-йане). Нә'ӀӘед Іьктемберйане у Ведие.

324. Округа Горисейэ бьжартьне (мәрӀәз-бажаре Горисе). Нә'ӀӘед Горисе у Сисиане.

325. Округа Qап'анейэ бьжартьне (мәрӀәз-бажаре Qап'ане). Нә-ӀӘед Qап'ане у Мег'рье.

Тыҳрада Советиеда

Марза Перме. Сал бь сал зедаэ дьбэ дэрдайина фынатхчалнйа калие комбината Березниковейэ калиеда, йа кӧ h'эсаб дьбэ достчеханэкэ сонайбйэ hарэ мазьь ль нӧнййа Пермейэ экономике. Продукциа ме бь фюрти тс хэбтандьне нэ кӧ т'эне малйэбуна гйнитиейэ ме́лате мэда, ле бса жи йа ме́лате дэрэкэда.

Комбината калие достчеханэкэ рыд механизасиакэрнйа. Бона стандйна фынатхчалие чаwа фынат h'эсаб дьбьи мэдэнед силвинте, ед кӧ мазилгкэ мазьь дыгрьи. Газьрькэрьна силвинте, вэра те дэрбэзькэрьне к'урайа нелиеи 300 метрида. Фьрэййа шахтед селвинте жэ ед к'омйре эwа, wэки wэхте дэрэстьна мэдэне шахтед к'омрела баше шахте бь к'ерана фэйим дььки, wэки нак'эвьи, ле шахтед селвинтеда газьмэйа we йаке т'ӧнӧйэ, чьмки, силвинте галэк фэйимэ э жь h'эн борнадэ. Силвинте бь комбайна шахте дэрдьхьи.

Фьынтмэдэне дэрэсти дэкьиь валонэтка, дьбйнэ h'эwша мэдэне, ньра т'ьжи бункере дььки у дэрдьхьи руе эрдэ.

Мехнизасиакэрнйа баш у рьэ́кьнкэрьна мет'одед хэбатейэ пеш мэшал дэнэ колектива мэдэне сада 1957 эн'сша зедэкьи дэрэстьна силвинте. Жь планэ салаwэтэ зедэтэр бь дэй h'эзэра тоннэйи мэдэн натийэ дэрэстьие.

Шькьлда: пешэне дэрдайие к'омандэре машинэне комбайна ч'йак'олендэне А. А. Сергеев wэхте хэбате.

Фото йа **А. Стужин** у **Б. Визул.**

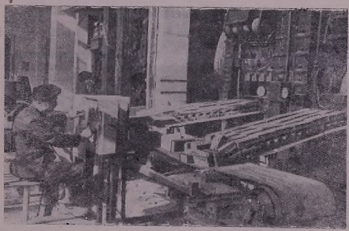

Марза Каменске. Бажаре Гукозэда завода к'эрпич'а h'ипйэ чекьрие, Зорййа заводейэ проектие 30 милиен к'эрпич'э селэда. Пастехэнэ бэза wэйэ фынатхчалие h'эйэ. Запасед хчалие чанд дэйсалийа we т'ера заводе бька. Зутьре галэк чекьрьнед мэрзе жь завода т'эзэ we к'эрпич'а бьстньи.

Шькьлда: т'сеха гӧваштьньеда.

Фото йа **А. Безродиов.**
Фотохроника ТАСС.

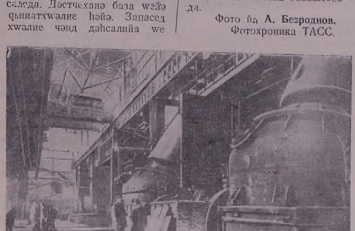

Марза Днепропетровске. Ль завода «Кривоожстал» т'сеха конвертерие дэнэ хэбате. Вьра волие бь технология т'эзэ h'эзэр дььки.

Шькьлда: т'сеха т'эзэ.

Фото йа **Г. Пазенко.**
Фотохроника ТАСС.

★

Э'ЛАМЭТИЙА ТАСС-е

ДЭРЬӘОД КӦРТКЬРЬНА ТӘЗӘ ЙА QӘWӘТЕД ТРСС СИЛЬ'ДАРИЕ

Бь Фьрара Совета Т'эwрэбьлиэ Г'РСС 21 декабре сала 1957 у сэр h'ийме сайасетийа лениннейи э'ладйе у достийа мьлэта у бь хестьна бе́лэйи бона сьткьрьна тэхбуна ор'э'мьлэтие, Н'кӧмэта Т'ефэра Совете фьрар фэбулькэр дэрйэда дэса к'ӧртькрьна т'эзэ йа qӘwӘтед Г'РСС сильh'дарие бь 300 h'эзар мэрвьи, хенжь кӧртькрьна милионэк 840 h'эзар мэрвьи, кӧ иди сала 1955—56 натийэ дэрэстьна.

Жь Республика Германиеейэ Демократие we бенэ анине территориа Г'РСС у бэлакьрие п'ар у йэкьбуед эскриейэ бь рэдэма 41 h'эзар эрэйьи зедэтьр. Жь Республика Бенгриеейэ Н'ымэ'тие we бенэ анине территориа Г'РСС у бэлакьрие п'ар у йэкьбуед эскриейэ бь рэдэма 17 h'эзар мэрвьи зедэтьр.

Т'эне h'ьндэна хчэда бь дэстьскьрьна we гаве h'этани достанина гайилэдуна т'эмэри дэрйэда сильh'даниеда, h'кӧмэта Совете we гаве h'эсаб дькэ чаwа амэнэтэкэ т'эзэйэ фэрэ дь шӧхӧле сьткьрьна ти h'алидане э h'ьлабэт йа. Нэh'йа Г'алинеда газьрйа чандьнйа бьhаре бь т'эмами хьраб дьбиньи.

Жь 40 колхозед нэh'йе 36 т'ӧхьме гэньм, 34 т'ӧхьме ще, 33 т'ӧхьме корнган нэгийандьйа колхозед дисна дэwэзэ. Колхоза марк'эзэ нэh'йе, к'идэре кӧ т'ьме сарк'эрэ СМТ у инструкторе комп'эh'йе Абакобйан дьчне хэбата т'эмьзькрьна 238 сентнер т'ӧхьме h'эбе нан у 20 сентнер г'ӧхьме корнган дэстие нэ-кьрийа.

Гэрэке бе готьне, wэки бса жи колхозед гӧндед Гар'нйовйе, Ка-к'авадзоре, Бэр'ож, Qьбйх'эпэ, Диане, Байсэе у галэжед майин т'ӧхьме чандьнйа бьhаре т'ьмэз нэкьрьна нэгийандьйа кондисиа дэwэзэ.

Башэд готи h'алэки хьрабдэнэ хэбата гӧнастьна фынатхчалие ле дэшта. Ван салед пашэ нэh'йа шӧхӧле гӧнастьна фынатхчалие ле дэшта пьш гӧне хwэна авитйе ч'эw практика шаш нэна жи нэ-хэбата галэк колхозада h'эйэ. Эсэ сса пешда колхозед нэh'йе 40—56 h'эзар тонна фынатхчалийа шиф у п'эйи гӧнастьна дэшта, ле салэ дэрбэзьбуйи т'ене 17 h'эзар тонна. Нэна 600 тонна фынатхчалийа мэ-дэн (суперфосфат, силитра) к'ӧ-дред колхоза гӧнде Кармрашенеда у дора к'ьлэра бэр бэрф у бэра не п'ун дьбэ. Мэсэлэ дэштед колхозед гӧнде Нор Арт'ийе у Сорин-келака h'эwэн, h'эрдэ колхозада хэбата дэште бь механизасиае т'экьрьне, ле мьцим колхоза Нор Арт'ийе жь h'эр h'ектаре 4—5 сентнер эк'ьм эзда дэстие, нэ кӧ бь Сорике. Мэ'ни эwэ, wэки колхозьи пешьда гӧндийа фэрэ дьдьнэ сэрэ фынатхчалие, башэд готи сэр бь мэдэне.

Комитета нэh'йа Г'алинейэ ПКЭ, комп'ӧлькьльа Совета нэh'йе гэрэке мэшалед h'эwшад бьдэнэ хэбате у нава wэ'дэки кэнда кемаседе кӧ нава шӧхӧле т'ьвдарэкдитьна чандьнйа бьhареда h'энэ бьдэнэ h'ьлдэне.

Б. h'аройан.

h'эзрийа чандьнйа бьhаре хьраб дьбиньи

Орт'а гӧндда ом незики авайики бун. Дэре авайи дадайи бу.

Мэ жь колхозэна пьрскьр:

— Эна чь аваййэ?

— Авайе h'эдэдхэна колхозэйэ,— wэна шаба мэ да.

— Ле чьма дадайэ, дьбэ хэбатэ т'эзэкьрьна h'ацэтед малйабуна гӧндитие хьазэкьрьна?

— На, h'эвал шан, дэрйэда т'эзэкьрьнеда h'эла h'е кас дӧшӧрмиш пьбуйа.

Эwе готьна wэн ом анинэ сэр we фьяре, wэки мэ п'ала хэбата h'эзрийа чандьнйа бьhаре ньhэр'и. Нэh'ер'ендьна мэ да h'ьвше, wэки ви алида колхоза гӧнде Кармрашенеда ль нэh'ййа Т'алине галэк кэмаси h'энэ, кемеси, к'ижанар'э чаwа сэрwэтийа колхозе, бса жи т'эшкилэта партие разибуна.

Руе we йокеда, wэки машинед малйабуна гӧндитие ль э'рдэ не колхозе чэтьи дьхэбьи, чандьнйа 300 h'ектаре культуред бьhаре бь qэwота h'ьйwэне нэрк'еш те кьрьие. Эwе йоке гэрэке э'сэйи h'эсаб h'ьлдэ сэрк'эрийа колхозе. Ле чаwа эм дьсиньи колхозе h'эла h'е дэст бь т'эзэкьрьна h'ацэтед малйабуна гӧндитие нэкьрийа, h'ацэте лазьм дэст нэхстьна, h'эйwэнэте нэрк'еш рьнд хwэй нэкьи.

Мэ бса жи т'эмьзькьрьна т'ӧхьме ньhэр'и. Содйре колхозе h'эв. Г. Григорйан у к'атьбе т'эшкилэта партиде h'эв. Р Тороснан хwэ мӧкӧр' h'атьи, wэки ви алида т'ӧ хэбат нэhэтийа кьрьие. Бь гьлки жь 196 сентнер т'ӧхьме h'ьбе нан, 73 сентнер т'ӧхьме корнган у т'ӧхьме п'ьщар'-бостание h'эла килограмж нэhатийа т'ьмьзькьрьие.

Гэрэке бе готьне, wэки бса жи хэбата гӧнастьна фынатхчалие ль дэште нае кьрьие.

Wэхта дэрйэда ван кемасийэда сэрк'ared колхозэр'э дьбежи, wэна шабе дьдьи, wэки h'эла wэ'дэ гэлэжэ, хэбате бе кьрьие.

Гэлэ т'эне колхоза Кармрашенеда ви h'ьлидане э h'ьлабэт йа. Нэh'йа Г'алинеда газьрйа чандьнйа бьhаре бь т'эмами хьраб дьбиньи.

Жь 40 колхозед нэh'йе 36 т'ӧхьме гэньм, 34 т'ӧхьме ще, 33 т'ӧхьме корнган нэгийандьйа колхозед дисна дэwэзэ. Колхоза марк'эзэ нэh'йе, к'идэре кӧ т'ьме сарк'эрэ СМТ у инструкторе комп'эh'йе Абакобйан дьчне хэбата т'эмьзькьрьна 238 сентнер т'ӧхьме h'эбе нан у 20 сентнер г'ӧхьме корнган дэстие нэкьрийа.

Гэрэке бе готьне, wэки бса жи колхозед гӧндед Гар'нйовйе, Ка-к'авадзоре, Бэр'ож, Qьбйх'эпэ, Диане, Байсэе у галэжед майин т'ӧхьме чандьнйа бьhаре т'ьмэз нэкьрьна нэгийандьйа кондисиа дэwэзэ.

Башэд готи h'алэки хьрабдэнэ хэбата гӧнастьна фынатхчалие ле дэшта. Ван салед пашэ нэh'йа шӧхӧле гӧнастьна фынатхчалие ле дэшта пьш гӧне хwэна авитйе ч'эw практика шаш нэна жи нэ-хэбата галэк колхозада h'эйэ. Эсэ сса пешда колхозед нэh'йе 40—56 h'эзар тонна фынатхчалийа шиф у п'эйи гӧнастьна дэшта, ле салэ дэрбэзьбуйи т'ене 17 h'эзар тонна. Нэна 600 тонна фынатхчалийа мэ-дэн (суперфосфат, силитра) к'ӧ-дред колхоза гӧнде Кармрашенеда у дора к'ьлэра бэр бэрф у бэра не п'ун дьбэ. Мэсэлэ дэштед колхозед гӧнде Нор Арт'ийе у Сорин-келака h'эwэн, h'эрдэ колхозада хэбата дэште бь механизасиае т'экьрьне, ле мьцим колхоза Нор Арт'ийе жь h'эр h'ектаре 4—5 сентнер эк'ьм эзда дэстие, нэ кӧ бь Сорике. Мэ'ни эwэ, wэки колхозьи пешьда гӧндийа фэрэ дьдьнэ сэрэ фынатхчалие, башэд готи сэр бь мэдэне.

Комитета нэh'йа Г'алинейэ ПКЭ, комп'ӧлькьльа Совета нэh'йе гэрэке мэшалед h'эwшад бьдэнэ хэбате у нава wэ'дэки кэнда кемаседе кӧ нава шӧхӧле т'ьвдарэкдитьна чандьнйа бьhареда h'энэ бьдэнэ h'ьлдэне.

Б. h'аройан.

К'ЪТ'ЕБА С. Ь. ГӨВМАСИАН «ӘРМӘНИСТАНА СОВЕТИЕ ӨЖЛӘДА ОКТИАБРА МӘЬНӘ»

ниирота дөвләтәйә литературә нә Москвае бь тиража 25 ь'нәйи да нашырк'рә к'ът'е-ьбе Комьәр'кәана ПК Әрмә-ье пешь Һәв. С. Ь. Төвмас-Әрмәнистана Советие өвлада бра МазьӘ».

рожа Наширата дөвләтәйә кстане өв к'ът'еба бь тиража дар н'әйи бь зьмане әрмәни да к'ырые.

еба Һәв. Төвмасйан «шьроаз-рәнәоа ие йәкеда,— анотаса ь бь зьмане урыси дәрк'ятида ье,— чама щьмаэ'та әрмәни-дәр'на шөр' кьрийә бона аза-хөө жь зерәндина мьлатие у

Щер'бандына шаһумйанийа һин дьбөн

нисиатина сәрмерти у т'әшь-партиаейә колхоза гөнде ковە ь'нәйийа Амәсиае к'о-ьгөждөш, гаван, щьван, го-у сәрмеред фермайә пеш, 17 мөрьва, бона Һиибуна ндыые ван рожа чуә эк'скур-колхозед наве Сталин у дөр'ьл-партиаейә XVIII ь'нәйийа йәне. Өвана чуә фермед олхоза, Һырғын насийа хөө дөр'бандына Һәйнанәтхөйкә-ьи. Меванә вара бона хөө ьштед Һиибуне дитьи. Мәсә-ьумйанийа дабре пешие рыд ьдьөн паше дьдьө Һәйинәнәт,

★

Галөк зар'ед п'ьлед завода Канизие рожа хөө баг'че зар'ада бь өөпд у ша дәрбаз дьөн.

Шькьлда: Зар'ө өөхте листьке ль баг'че зар'ийи № 63.

Фото йа **Б. Газазьйан.**

★

Лусакерт рож бь рож шен дьбә

Ль аие дөшта Арарат'әйә щөнуь-рөһ'ьлате, ль кәнаре т'өме Азати т'өне Һатийә щөөмәрк'рә гөнде Арп'авара бөре, к'ижан кө сала 1929 Һатийә чекьрие. Жь өв рож Һ'өтани өро 28 сал дәрбаз бунө. Бо т'әриқа гөндөки өв өө'дөки зәг'ф кьлө.

Ле чь..?

Нава өл өө'де кьыда Арп'авәр галөки Һатийә гөһастие, өв өро бүйө ощахәкө культурәйә пеш. Бь-дьлөөва өлнө, өөки наве Арп'авара кьыа Лусакерто. Бь сайа хөмхөрийа Партиа Комунистие у Һ'өкөмөта Со-ветие, чаөа кө гөнд Һата чекьрие дөстхөөда ль өьр мәк'г'өба әлементар Һатә өөкьрие, чөнд сал шунда өв бу йа 7-сало.

Галөк шаһьлед Лусакерте Һин бу-өа у Һин дьөн идаред хөөндьиөө бьыддө. Жь өөна 40 мөрьыи зедөтө хөөндьыа өөнө бьыыа у өа тәмөм бьлнд Һөө, өө'ө 200 мөрьыи хөөндьыа өөнө орт'ө Һөйо.

4 зар'е С. Һарут'йуйийане колхозаи мәк'т'өба гөнд хьлазкьрыө у өөйа жи хөөндьыа өөнө бьлнд Һөйо.

Орт'а гөндда Һатийә чекьрие аа-йе клубейи дөбат, к'идөреда өөнки-ни 3.500 к'ът'еб Һөө. Клубеда бь өөөта колхозөна Һөйо к'ома к'ъ-дам-рәдөө, йа кө т'ъме хөбәт'әрә Лусакерт'ера консерта дьө.

Хөнжь авайе клубейи бадөм колхозөна хөөр'а галөк авайе т'әзә чекьрие, Һатьыө чекьрие бса жи гөмед Һ'әйөөнөтө т'әзә, к'илара т'ә-зә у галөк авайед колхозейә дьне. Т'әзе нава 3-салед пашьыда өө'ө-зәд мали хөөр'а авайед йәкөатейә т'әзә чекьрие.

Гөнд зуда Һатийә әлектрийка-снакьрие, малед гөндийа т'әзә ра-диофиксакьрие у ванда радио-Һөндөөк Һөө. Гөндда киноа стаси-онар, ийьртка доктрие у ошаөед культурайә майин Һөө. Щьмаэ'та Лусакерте т'өө хөбәт'ьзьи, Һөр колхозөөнө дьөө'дөө өө'дөда Һ'өму пешдөөние партиае у Һ'өкө-мете бьдөөнө, колхоза хөө дьыа дөөлөөнөк Һөө. Сайа өө йәкө жи Һөр малөкө колхозөөна сале жь колхозе к'ара 60—70 Һ'өзар манат п'әра дьстиө.

К. Сәнәйан,

(Директоре мәк'т'өба гөнде Лу-сакерте ль нәһ'ийа Арташат).

Әрмәнистан гөнде Шамиранә ль нәһ'ийа Шаһумйане ль өөөта

Шамиранә ль нәһ'ийа Шаһумйане ль өөөта гөнде Сашини ь'нәйи, өөки хөрахана Һинан-өөки мәр'а ковә'ийи, йане жи Һинә, өөө ва шаба мә дә, Һуи горөке бьсөөкьыи Һ'өтани ь'нәйи'ийа өө, ле өгөр Һуи дө-хөө Һөр'ьи өө чөкьи пе дөста бө-өө дьөөнөө.

ландар В. Григорйан жь сов-Арарагатсе ль нәһ'ийа Талине дьөөнөө, өөки ван рожа гөн-ьлада авайе дьө'ана т'өзә да-өте. Ль'ан бь Һ'өму мөцалата-йийа разикьрие, Һатийә т'өш-

өөхте альфкьрие Һ'өсаб Һьлдьөн к'аша чөлөже, гөндийа бөөрө да-тиөы сәр п'ькьрөна щөөне Һ'өйөөнөт у хөбәте рыд т'өшкөн дьөы.

Һ'өйөөнөтхөөйкьред Амасие раз-өйөына хөө лан бона щер'бандына к'ьрадр, сөз дан фермед хөөда щер'бандына шаһумйанийа дөөлөө-мөнд бьдөө хөбәтндьие, бь нама бе-өа ь'ьредане колхозед наве Сталин у өр'ьл'та партиае XVIII-р'а.

Т'өөбуед эк'скурсиае бса жи Һа-т'ьыө. Ереване дина хөө данө щие бажерө лайиқ.

(АТӘ)

Һәмед Хәбәтк'ара

ЧЬМА К'ЪТ'ЕБХАНА ГӨНДЕ Һ'ӘКОДА К'ЪТ'ЕБЕД БЬ ЗЬМАНЕ КОРМАНЩИ ТӨНӘНӘ

ет'ебхана гөнде Һ'өко ль нәһ'и-ийане бь к'ът'ебава дөөлөтийә, бь зьмане урыси, әрмәни, өөки өө'ө 4.000 к'ът'ебед-бө-ье, сайаестие у п'ешөөзәне ье Һ'әйф, өөки к'ът'ебхане ьт'ебава бь зьмане кормаищи

жийа вейө Һ'ьмли өө'ө, өөки Һәйкоөн к'ьр'инфротана к'ът'ебед зьмане кормаищи рыд т'ашкил накө у өана кем дьшиө гөнда.

Әм Һиивенө, өөки сәрк'ийийа Һәйкоопе ие ве пьрсева мьжулбө у к'ъ-т'ебе зьмане кормаищи бьшиө гөнде. Һ'өко.

М. Суко.

Әрмәнистан гөнде Шамиранә ль нәһ'ийа Шаһумйане ль өөөта

Шамиранә ль нәһ'ийа Аштараке Һ'. Рьзгөн у Л. Ваһ мәр'а дьөөнөө, өөки ванне сәрмерте Һәйзнергое Һөө. Шаһумйан Һат гөнде Шамиранә у өө'ө сәрмерте колхозда гөнд Сашини ь'нәйи, өөки өө'ө йәкө жи канийа 400 метри дурн гөнда вае гөнд. Әве йәке шабунөкө мә-

ьзьне гөнде Щөрщөр'ие ль нәһ'ийа Апаране В. Пог'сөйан мәр'а ранса, өөки харыхана Һәйн-ьө'ок сиспитарнедөө. Руе стоө-ьөкөне, кө'ч'ө у мөцилед мәйин ьөөы. 22 өөйа декабре өм чуә ьөкане у мө хөрә стөнд, өөкө-ль хөбәтийә харыхане Һинан-өөки мәр'а ковә'ийи, йане жи Һинә, өөө ва шаба мә дә, Һуи горөке бьсөөкьыи Һ'өтани ь'нәйи'ийа өө, ле өгөр Һуи дө-хөө Һөр'ьи өө чөкьи пе дөста бө-өө дьөөнөө.

ландар В. Григорйан жь сов-Арарагатсе ль нәһ'ийа Талине дьөөнөө, өөки ван рожа гөн-ьлада авайе дьө'ана т'өзә да-өте. Ль'ан бь Һ'өму мөцалата-йийа разикьрие, Һатийә т'өш-

килкьрие к'ьр'инфротана культури. Бьлаине гөнд өө'дда дькарө чь өөийаед кө өана лазьмө бьстиыы.

Ван Һөрдө салед пазыы дьө'ана т'өзә өса жи ль гөнд Гетан'е, Арарат'се, Арпатие Һатьыө чекьрие.

Әлмәзтиед көн

Шагьртед мәк'т'өба орт'әйә гөнде Но-раганвит'е ль нәһ'ийа Шаһумйане ль өө'ө-та хөө бонд мәк'т'өбе майдана физкультурәйә тиийә т'өө'ө чекьрие. Өө майдане-да дөштед баскет-боле у волейболе, ийе дө'дана т'опа гөрди, ийе бөкадөне, рйа бөзейа бона сөд метри у ед майин Һөө.

Министрийа транспорте автомобилие бькаре Дьөөнөөда мәк'т'өба автоаөөтө-чийа, механика у авто-т'өкьрә т'әшкилә-кьр, к'идөре өд мәрьв Һин дьөөн.

Рох мәк'т'өба өр-т'әйө гөнде Артеевие-ке ль нәһ'ийа Қап'а-не университета де у бава дьхөөнө. Ван рожа бь т'ема «Мәк'-т'өб у мал» лексиа Һатө хөөндьие. Вьра дөкзад Һатьыө хөөнд-ьие бса жи бь т'ема-мөд дөөрө мораө-ла советие, т'өрөө-йәткьрыа хөбәте у ед майинда.

Өе аг'рие университед де у бава Һатьыө т'әшкилькьрие бса жи өө'ө мәк'т'өбе Қап'анейә майинда.

Гөнде Аг'к'ьлисаеда ль нәһ'ийа Ищеване Һатө хөбәтөндьие авайе Һатьыө колхозәйи т'өзөчекьрд, өате кө-жаненй э'ьлы бона клубе, ийьртка дохтрие у сәрмертийа колхозе Һатийә баш-өөкьрие. Өате дөда бона мәк'т'өба гөнде.

Редаксиа газета «Ищевани колтитес-какан» щьвата мь-

қалдаэдаред гөнд дөрбазкөр, т'өви к'ьжане бун 80 мөрьыи зедөтө. Щьвате э'ьө'нө-кьр кьрнед мьқалдаэдаред гөнд ль нәһ'ийа Ищеване дөрбазкө Һөө. Ван рожа бь т'ема «Мәк'-т'өб у мал» лексиа Һатө хөөндьие. Вьра дөкзад Һатьыө хөөнд-ьие бса жи бь т'ема-мөд дөөрө мораө-ла советие, т'өрөө-йәткьрыа хөбәте у ед майинда.

Ве аг'рие университед де у бава Һатьыө т'әшкилькьрие бса жи өө'ө мәк'т'өбе Қап'анейә майинда.

Гөнде Аг'к'ьлисаеда ль нәһ'ийа Ищеване Һатө хөбәтөндьие авайе Һатьыө колхозәйи т'өзөчекьрд, өате кө-жаненй э'ьлы бона клубе, ийьртка дохтрие у сәрмертийа колхозе Һатийә баш-өөкьрие. Өате дөда бона мәк'т'өба гөнде.

Редаксиа газета «Ищевани колтитес-какан» щьвата мь-

қалдаэдаред гөнд дөрбазкөр, т'өви к'ьжане бун 80 мөрьыи зедөтө. Щьвате э'ьө'нө-кьр кьрнед мьқалдаэдаред гөнд ль нәһ'ийа Ищеване дөрбазкө Һөө. Ван рожа бь т'ема «Мәк'-т'өб у мал» лексиа Һатө хөөндьие. Вьра дөкзад Һатьыө хөөнд-ьие бса жи бь т'ема-мөд дөөрө мораө-ла советие, т'өрөө-йәткьрыа хөбәте у ед майинда.

Ве аг'рие университед де у бава Һатьыө т'әшкилькьрие бса жи өө'ө мәк'т'өбе Қап'анейә майинда.

Гөнде Аг'к'ьлисаеда ль нәһ'ийа Ищеване Һатө хөбәтөндьие авайе Һатьыө колхозәйи т'өзөчекьрд, өате кө-жаненй э'ьлы бона клубе, ийьртка дохтрие у сәрмертийа колхозе Һатийә баш-өөкьрие. Өате дөда бона мәк'т'өба гөнде.

Редаксиа газета «Ищевани колтитес-какан» щьвата мь-

қалдаэдаред гөнд дөрбазкөр, т'өви к'ьжане бун 80 мөрьыи зедөтө. Щьвате э'ьө'нө-кьр кьрнед мьқалдаэдаред гөнд ль нәһ'ийа Ищеване дөрбазкө Һөө. Ван рожа бь т'ема «Мәк'-т'өб у мал» лексиа Һатө хөөндьие. Вьра дөкзад Һатьыө хөөнд-ьие бса жи бь т'ема-мөд дөөрө мораө-ла советие, т'өрөө-йәткьрыа хөбәте у ед майинда.

Ве аг'рие университед де у бава Һатьыө т'әшкилькьрие бса жи өө'ө мәк'т'өбе Қап'анейә майинда.

Гөнде Аг'к'ьлисаеда ль нәһ'ийа Ищеване Һатө хөбәтөндьие авайе Һатьыө колхозәйи т'өзөчекьрд, өате кө-жаненй э'ьлы бона клубе, ийьртка дохтрие у сәрмертийа колхозе Һатийә баш-өөкьрие. Өате дөда бона мәк'т'өба гөнде.

Редаксиа газета «Ищевани колтитес-какан» щьвата мь-

қалдаэдаред гөнд дөрбазкөр, т'өви к'ьжане бун 80 мөрьыи зедөтө. Щьвате э'ьө'нө-кьр кьрнед мьқалдаэдаред гөнд ль нәһ'ийа Ищеване дөрбазкө Һөө. Ван рожа бь т'ема «Мәк'-т'өб у мал» лексиа Һатө хөөндьие. Вьра дөкзад Һатьыө хөөнд-ьие бса жи бь т'ема-мөд дөөрө мораө-ла советие, т'өрөө-йәткьрыа хөбәте у ед майинда.

Ве аг'рие университед де у бава Һатьыө т'әшкилькьрие бса жи өө'ө мәк'т'өбе Қап'анейә майинда.

Гөнде Аг'к'ьлисаеда ль нәһ'ийа Ищеване Һатө хөбәтөндьие авайе Һатьыө колхозәйи т'өзөчекьрд, өате кө-жаненй э'ьлы бона клубе, ийьртка дохтрие у сәрмертийа колхозе Һатийә баш-өөкьрие. Өате дөда бона мәк'т'өба гөнде.

Редаксиа газета «Ищевани колтитес-какан» щьвата мь-

қалдаэдаред гөнд дөрбазкөр, т'өви к'ьжане бун 80 мөрьыи зедөтө. Щьвате э'ьө'нө-кьр кьрнед мьқалдаэдаред гөнд ль нәһ'ийа Ищеване дөрбазкө Һөө. Ван рожа бь т'ема «Мәк'-т'өб у мал» лексиа Һатө хөөндьие. Вьра дөкзад Һатьыө хөөнд-ьие бса жи бь т'ема-мөд дөөрө мораө-ла советие, т'өрөө-йәткьрыа хөбәте у ед майинда.

Ве аг'рие университед де у бава Һатьыө т'әшкилькьрие бса жи өө'ө мәк'т'өбе Қап'анейә майинда.

Гөнде Аг'к'ьлисаеда ль нәһ'ийа Ищеване Һатө хөбәтөндьие авайе Һатьыө колхозәйи т'өзөчекьрд, өате кө-жаненй э'ьлы бона клубе, ийьртка дохтрие у сәрмертийа колхозе Һатийә баш-өөкьрие. Өате дөда бона мәк'т'өба гөнде.

Редаксиа газета «Ищевани колтитес-какан» щьвата мь-

Ньвиск'аред мәйә щаньл

ЩЬМАӘ'ТА МЬН

Ре дур бәйә, чатьн бәйә,
Сәр ре думан у мьж бәйә,
Щьмаә'та мы бь әмана
Сәр wан ред беч'ар бәйә.

Н'әзар дькмьн, Н'әзар нәйар,
Чаwа гӧре бьрчи у Н'ар,
Дьзеранды щьмаә'та мьн,
Жер'а дбьун кӧл у мьрьн.

Бь әмана нав шәр'ада
Кәси щьит у к'омӧк нада,
У щьмаә'та мьн к'омал
Мабу т'әне, мабу беч'ар.

Дьбӧ бса бь әмана
Щьмаә'та мы бьхтр'әш бьма,
Н'әрке нӧба Октайбран гал,
Кӧ ре вакьр бой о'мьре хwәш.

У жь пьшта щьмаә'та мы
Н'әзар баре гьраи к'әтьн,
Т'ве дьйа ронайн да,
Э'мьре т'әзә кӧлилк вада.

Ль wәлате шеwре нӧйа
Т'әне мьлетед дост у бьра
Бь о'мьре ша, т'ер у т'ажи
Щьмаә'та мы к'ӧбар дьжи.

Мик'аеле Рәшид.

Ч'И Ч'Ә К

Ч'ин'ӧка мьн, тӧ фермеда
Дьхӧбьти бь к'ен ширьн,
Хәбатеда Н'әрт'ьм пеши,
Тӧ дамали, далалйа мьн.

Әз шьваньн, тӧ ч'елаждӧш,
Әз комсомол, тӧ комсомол
Дьхӧбьти әз тӧ Н'арр'ӧ
Бона Н'асьла п'ьр' у бол.

Доште мәда т'ьки гәнм,
Ай'мад, Хәзал дьлмьн,
Бь комбайна мәйә зор
Гәнмье зер'ин Н'ьлтиwен.

Э'мьри азайә у хwош
Нола гӧла әма т'ьм гәш,
Да ам бьстрен Ч'ин'әка мьн,
Бьхӧбьти, т'ьме пешбьн.

К. Чачани.

МОСКВА

Салам, Москва,
О, салам Москва, тӧ к'ур
Жь борхваще Әлагәзе шер
Н'ьл
Н'. Щ

Дьле мьнда н'әзар мьраз,
Н'әзар н'әсрот у Н'әзар н'ӧб,
Ч'ӧ'ре мьнда Н'айр у Н'әwәс,
Сәр лере мы Н'әзар салам.
Ль qафеса синге мьнда
Дьле милион—милион к'ӧрда
Иро, ль тӧ бумо меван,
Тӧ бажаре мьни щьнди,
О, тӧ мьраз, марк'әза мә,
Москва зор, Москва сор.

Мьн бона тӧ анийӧ к'ьлам,
У нәкала гӧле кәзи,
Мы бона тӧ анийӧ к'ьлам,
Н'ӧб у к'ала Н'әму дьла,
Мьн бона тӧ анийӧ п'ешк'ен
Рамусана де у зар'а,
Кӧ сәрбестьи у т'ьме пеш,
Н'ьн шомала рожа тада.
О, тӧ бахти, бажаре зор,
Салам, салам, Москва сор.

Сәй'иде

Мьн чаwа ньвиси

Н'ӧта ньйа жи бира мьн начо...
Әзи мәк'ә'бәла гӧнде мада к'ома б-да бум. Навдәрс бу, әм-шагьрт т'әмам дәрк'әт-бун дәрва мә к'ур'ә дьлист. Ньзам чаwа бу, Н'ьвәлакан мә нәва листкеда дәс'ьлти кьр у мә хәст wи жь листьке дәрхьл.Ле әwи сәр-н'ьшки кьр у нәхаст дәрк'әвә. Wе дәме ньшкева мы бь лафрди тьштоки wа лав ани у жер'а гот:

Кӧр'ӧ дәре,
П'ьртие к'әре.

Бу п'ирдина гьшка, к'әйан, ле дәрсдаре мәйи мат'ематикае, кӧ листка мә т'әмаwа дькир, гази мьн кьр, шеркәо нав газета «Пионер канч»-е, кӧ дестда бу, нишани мьн да у гот:

—Бе мә'рифат, Н'әрге тӧ бса зори у тьшта лав тини, ай тьштоки wа бьлвиса, де нә кӧ Н'ьвәле хwа бь н'бромтәка. Wи әwи Н'ьмә wе рожеда щер'ганд бьйвиси. У мьн рьнд т'ер'мни дькр кӧ бәрә-бәрә Н'ьwәс-к'арийа мьн пешда те бәр бь ньвр у ньвисандие.

Гәрже бсаw бса жи Н'ӧкӧмәки мәзьн сәр мьн ньшт Н'ьзикьрна мьна бе Н'ьд-Н'әсаб бәр бь т'әбийота гӧнд, ньвисаред Н'ьвәнанес Туманийан, Аветик' Исаянакйан у ед майин.

Мьн Н'ьма ньвера хwәйа э'ньлм бь әмане әрмәни ньвиси дәрнәра ч' йае гӧнде мә Оллордар'да. Мьн ньвиси wе Оллордар'да. Н'ьвәлакан ньвера курсе хwәнд, (әз wи чаwа хwәндк'аре хwәндьнчана педагогиче Ереване курса III бум). Н'ьвәла бәгәм кьр, ле готьн, wәки ч'ӧкӧме Туманийан у Исаянкйан гәләки сәр тӧ Н'ьйа, де лазмә әнса бьньвиси». Ньй wе Н'ькер'ә мьн бь әмане әрмәни чаwд шьвр жи ньвиси дәрнәра Н'ьзикьрьеда.

Бь әмане кӧрманци мьн ньвера хwәйа э'ньлм ньвиси сала 1954 маньа марте. Чаwд ньвере мьн газета «Рйа т'әзә»-да н'ьпьр бун у әз бь wейа дьйа тӧл'дар бум, дьйа Н'ьwаса мы зедэ бу.

Wе саледа Н'ӧта н'ьйа, wәкә мәзьна 4 саланӧ, мьн ньвисийӧ у дьньвисьм эн'ешр ньвер дәрнәра Н'ьзикьрие, т'әбийота гӧнд, Революсиа Октйабре, хәбата сосиалистие у тьштед чаwа.

Ферике Усьб.

★ ★

Кьрьнед ньвиск'аред щаньл

Н'атийӧ э'н'ьзикьрьие Н'алwәхте литература мәйә ньйа, к'омала wе бона жийина мәхлуқәтийа советие у боршед хәбатнед э'франдар дь-шәр'е щьмаә'тен т'әвайида бона qа-дандьна qраред qбр'ьлта ПКГС XX.

Э'франдьнед литератураейа мәшуа али мәрьва дьйьн, wәки фа'мкьн qанунед жийина мәхлуқәтие у рест бәр бь wан qануни бь. Wәлате мәда нета литература бәдәwие әwа, wәки жийина мәкьн у али мәрьье совет-ие бьйьн дь нава ве шәр'к'арийа wанда, кӧ әw пешда дьйьн бона аз-т'ьндарийа комунизме. Wи алида галәк ньвисарнед мәйә щаньл у ед кӧ т'әзә дәстпекьрна дьньвиси раст фа'м дькьл мәрамед щьмаә'та советие, тьштед лайиқ у баш дьньвисьн.

Бь к'ала ньвисандие, бь зарна лирикие у бәдәwие. Бь нета сәйаетие Н'ьнә шеред М. Рәшид, К. Чачани, С. Ибо, О. Щалил Н'атьнә ньвисандие у шабуwкә мәзьн пешда тьньн.

Шьера хwәйа «Н'ьвәле мьн чрьа»-да М. Рәшид дьньвиси дәрнәра Н'ьзикьрийа Н'алаз, йа сәтеса, Н'ьзикьрийа мьлетед советийа к'ала. Йане жи әм Н'ьлды шьера К. Чачани «Донге дайике». Әwе шьереда әw дьньвиси, wәки чаwа дайкед дьййе дәртен мәqабәри ньвиса, империалиста, ед кӧ дьхазьм шәр'е т'әзә пешда бьньн.

Дьше мәда т'ьки гәнм,
Ай'мад, Хәзал дьлмьн,
Бь комбайна мәйә зор
Гәнмье зер'ин Н'ьлтиwен.

Э'мьри азайә у хwош
Нола гӧла әма т'ьм гәш,
Да ам бьстрен Ч'ин'әка мьн,
Бьхӧбьти, т'ьме пешбьн.

К. Чачани.

Н'ьзикьрна ньвиси дәрнәра ч'йае гӧнде мә Оллордар'да. Мьн ньвиси wе Оллордар'да. Н'ьвәлакан ньвера курсе хwәнд, (әз wи чаwа хwәндк'аре хwәндьнчана педагогиче Ереване курса III бум). Н'ьвәла бәгәм кьр, ле готьн, wәки ч'ӧкӧме Туманийан у Исаянкйан гәләки сәр тӧ Н'ьйа, де лазмә әнса бьньвиси». Ньй wе Н'ькер'ә мьн бь әмане әрмәни чаwд шьвр жи ньвиси дәрнәра Н'ьзикьрьеда.

Бь әмане кӧрманци мьн ньвера хwәйа э'ньлм ньвиси сала 1954 маньа марте. Чаwд ньвере мьн газета «Рйа т'әзә»-да н'ьпьр бун у әз бь wейа дьйа тӧл'дар бум, дьйа Н'ьwаса мы зедэ бу.

Wе саледа Н'ӧта н'ьйа, wәкә мәзьна 4 саланӧ, мьн ньвисийӧ у дьньвиси эн'ешр ньвер дәрнәра Н'ьзикьрие, т'әбийота гӧнд, Революсиа Октйабре, хәбата сосиалистие у тьштед чаwа.

Ферике Усьб.

Жийина мәхлуқәтийа сосиалистие йәqни ньтьрийӧ бь пешдачийина сәнайа сосиалистие, бь Н'ьлхwәш-кьрна щьмаә'те, бь гӧлвадана ньфус у культура щьмаә'тева.

Wәqде Н'ӧкӧмәта Советие бәнгәе Wәт'әне мә бь щәрәкеда Н'атийӧ гӧйстие. Пешда Н'атьнә мәрьвед т'әзә, ед кӧ бь хәбата хwәйа э'ф-рандарза шәр'дькьн бона чекьрна комунизме.

Хәйсте qәйдәмәхлуқәтийа сосиалистие хут wи щур'әийа, wәки әw рйа фәрә вадьк'ә бона бь Н'ьрәл пешдачийина культуре, пешдачи-бина литература у искусства совет-ие, саэкьрна ньвисаред бь идеи у qиниет хwәва мәшур, ед кӧ бь э'мьрва qайим Н'атьнә г'ьредане, йәqни избатийа бе нете дьдьн.

Т'әмиед В. И. Ленин дәрнәqа ве ньжеда, wәки литература у искусства п'ьрәка шәр'е Н'әмшьмаә'тенә бона чекьрна комунизме, бьйӧ ренишд Партиа Комунистие у әw qимәтәки лайиқ дьдә әмәже ньвисарийа, ньвьлк'ена, ньйк'ьлчекьра, композитора у хәбатнед культурае-йа майин.

К'атьнде КМ ПКГС пешы ньвәле Н. С. Хрушчов дь к'ела хwәйа бәр ньвисарийада 13 майе сала 1957, йа кӧ э'йанӧ бь нате «Бона т'әзә-редана сьх йа литературае у искусствае э'мьре щьмаә'тер'ә», шәрәкә дьле жи ньшан да сәйаетийа пар-тиае дәрнәqа литературае у искусстведа. Ве к'елмеда бь нете сафи Н'ьнә ньйа жи бира мьн начо... Әзи мәк'ә'бәла гӧнде мада к'ома б-да бум. Навдәрс бу, әм-шагьрт т'әмам дәрк'әт-бун дәрва мә к'ур'ә дьлист. Ньзам чаwа бу, Н'ьвәлакан мә нәва листкеда дәс'ьлти кьр у мә хәст wи жь листьке дәрхьл.Ле әwи сәр-н'ьшки кьр у нәхаст дәрк'әвә. Wе дәме ньшкева мы бь лафрди тьштоки wа лав ани у жер'а гот:

Кӧр'ӧ дәре,
П'ьртие к'әре.

Бу п'ирдина гьшка, к'әйан, ле дәрсдаре мәйи мат'ематикае, кӧ листка мә т'әмаwа дькир, гази мьн кьр, шеркәо нав газета «Пионер канч»-е, кӧ дестда бу, нишани мьн да у гот:

—Бе мә'рифат, Н'әрге тӧ бса зори у тьшта лав тини, ай тьштоки wа бьлвиса, де нә кӧ Н'ьвәле хwа бь н'бромтәка. Wи әwи Н'ьмә wе рожеда щер'ганд бьйвиси. У мьн рьнд т'ер'мни дькр кӧ бәрә-бәрә Н'ьwәс-к'арийа мьн пешда те бәр бь ньвр у ньвисандие.

Гәрже бсаw бса жи Н'ӧкӧмәки мәзьн сәр мьн ньшт Н'ьзикьрна мьна бе Н'ьд-Н'әсаб бәр бь т'әбийота гӧнд, ньвисаред Н'ьвәнанес Туманийан, Аветик' Исаянакйан у ед майин.

Мьн Н'ьма ньвера хwәйа э'ньлм бь әмане әрмәни ньвиси дәрнәра ч'йае гӧнде мә Оллордар'да. Мьн ньвиси wе Оллордар'да. Н'ьвәлакан ньвера курсе хwәнд, (әз wи чаwа хwәндк'аре хwәндьнчана педагогиче Ереване курса III бум). Н'ьвәла бәгәм кьр, ле готьн, wәки ч'ӧкӧме Туманийан у Исаянкйан гәләки сәр тӧ Н'ьйа, де лазмә әнса бьньвиси». Ньй wе Н'ькер'ә мьн бь әмане әрмәни чаwд шьвр жи ньвиси дәрнәра Н'ьзикьрьеда.

Бь әмане кӧрманци мьн ньвера хwәйа э'ньлм ньвиси сала 1954 маньа марте. Чаwд ньвере мьн газета «Рйа т'әзә»-да н'ьпьр бун у әз бь wейа дьйа тӧл'дар бум, дьйа Н'ьwаса мы зедэ бу.

Wе саледа Н'ӧта н'ьйа, wәкә мәзьна 4 саланӧ, мьн ньвисийӧ у дьньвиси эн'ешр ньвер дәрнәра Н'ьзикьрие, т'әбийота гӧнд, Революсиа Октйабре, хәбата сосиалистие у тьштед чаwа.

Ферике Усьб.

Н'ьзикьрна ньвиси дәрнәра ч'йае гӧнде мә Оллордар'да. Мьн ньвиси wе Оллордар'да. Н'ьвәлакан ньвера курсе хwәнд, (әз wи чаwа хwәндк'аре хwәндьнчана педагогиче Ереване курса III бум). Н'ьвәла бәгәм кьр, ле готьн, wәки ч'ӧкӧме Туманийан у Исаянкйан гәләки сәр тӧ Н'ьйа, де лазмә әнса бьньвиси». Ньй wе Н'ькер'ә мьн бь әмане әрмәни чаwд шьвр жи ньвиси дәрнәра Н'ьзикьрьеда.

Бь әмане кӧрманци мьн ньвера хwәйа э'ньлм ньвиси сала 1954 маньа марте. Чаwд ньвере мьн газета «Рйа т'әзә»-да н'ьпьр бун у әз бь wейа дьйа тӧл'дар бум, дьйа Н'ьwаса мы зедэ бу.

Wе саледа Н'ӧта н'ьйа, wәкә мәзьна 4 саланӧ, мьн ньвисийӧ у дьньвиси эн'ешр ньвер дәрнәра Н'ьзикьрие, т'әбийота гӧнд, Революсиа Октйабре, хәбата сосиалистие у тьштед чаwа.

Ферике Усьб.

Типография № 2 Главного управления издательства и полиграфической промышленности Министерства культуры Армянской ССР. Кнунянца № 8. ВФ 0

Редактор МИРОЕ